

SÄKERHETS DATABLAD

1. NAMNET PÅ ÄMNET/PREPARATET OCH BOLAGET/FÖRETAGET

1.1 Produktbeteckning:

BALSAMTERPENTIN

REACH-reg.nr:

1.2 Relevanta identifierade användningar av ämnet eller blandningen och användningar som det avråds från:

Användning:

Lösningsmedel samt dofttillsats i färger och impregneringsmedel mm.

Begränsning av användning:

Ingen information om användningsbegränsningar finns tillgänglig.

1.3 Närmare upplysningar om den som tillhandahåller säkerhetsdatablad:

Swed Handling AB, Box 21, 601 02 NORRKÖPING

Tfn: 011-24 84 84, Fax 011-24 84 99

e-mail: info@swedhandling.com

1.4 Telefonnummer för nödsituationer:

I nödsituationer ring Swed Handling AB 011-24 84 84 för ytterligare information om produkten.

2. FARLIGA EGENSKAPER

2.1 Klassificering av ämnet eller blandningen:

Klassificering enligt CLP 1272/2008/EG:

Harmoniserad märkning enligt Klassificerings- och Märkningsregistret:

Flam. Liq. 3; H226

Acute Tox. 4; H302+312+332

Skin Irrit. 2; H315

Eye Irrit. 2; H319

Skin Sens. 1; H317

Aquatic Chronic 2; H411

Asp. Tox. 1; H304

2. FARLIGA EGENSKAPER

BRANDFARLIG VÄTSKA OCH ÅNGA.
SKADLIGT VID FÖRTÄRING, HUDKONTAKT ELLER INANDNING.
IRRITERAR HUDEN.
ORSAKAR ALLVARLIG ÖGONIRRITATION.
KAN ORSAKA ALLERGISK HUDREAKTION.
GIFTIGT FÖR VATTENLEVANDE ORGANISMER MED LÅNGTIDSEFFEKTER.
KAN VARA DÖDLIGT VID FÖRTÄRING OM DET KOMMER NER I LUFTVÄGARNA.

Se avsnitt 16 för förklaringar av faroangivelser.

De viktigaste skadliga effekterna:

Människors hälsa: Se avsnitt 11 för information om hälsoeffekter.

Fysikaliska och kemiska faror: Se avsnitt 9 för information om fysikaliska och kemiska egenskaper.

Potentiella miljöeffekter: Se avsnitt 12 för information om miljöpåverkan.

2.2 Märkningsuppgifter:

Faropiktogram:

Signalord:

FARA

Faroangivelser:

H226	Brandfarlig vätska och ånga.
H302+312+332	Skadligt vid förtäring, hudkontakt eller inandning.
H315	Irriterar huden.
H319	Orsakar allvarlig ögonirritation.
H317	Kan orsaka allergisk hudreaktion.
H411	Giftigt för vattenlevande organismer med långtidseffekter.
H304	Kan vara dödligt vid förtäring om det kommer ner i luftvägarna.

2. FARLIGA EGENSKAPER

Skyddsangivelser:

(P102)	Förvaras oåtkomligt för barn.
P210	Får inte utsättas för värme, heta ytor, gnistor, öppna lågor och andra antändningskällor. Rökning förbjuden.
P280	Använd skyddshandskar/ögonskydd/ansiktsskydd.
P273	Undvik utsläpp till miljön.
P301+310	VID FÖRTÄRING: Kontakta genast GIFTINFORMATIONSCENTRAL eller läkare.
P331	Framkalla INTE kräkning.
(P501)	Innehållet/ behållaren lämnas till kommunens återvinningscentral.

Skyddsangivelserna angivna inom parentes gäller enbart om produkten säljs till konsument.

2.3 Andra faror

Inga

3. SAMMANSÄTTNING/UPPGIFTER OM BESTÅNDSDELAR

3.1 Ämnen:

Ämne:	Balsamterpentin
Koncentration:	100 vikt-%
CAS-nr:	8006-64-2
EG-nr:	232-350-7
Indexnr:	650-002-00-6

4. ÅTGÄRDER VID FÖRSTA HJÄLPEN

4.1 Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen:

Allmän rekommendation:

Ta av förorenade kläder.

Vid inandning:

Flytta den drabbade till frisk luft och låt vila. Medvetlös person läggs i sidoläge, se till att personen andas och har fria luftvägar. Ge syrgas eller konstgjord andning vid behov. Sök läkare vid medvetlöshet/ kvarstående besvär.

Vid hudkontakt:

Tvätta med rikliga mängder med tvål och vatten. Vid fortsatt hudirritation, sök läkarhjälp.

Vid ögonkontakt:

Spola omedelbart med mjuk vattenstråle eller ögonspolvätska minst 5 minuter. Vid kvarstående besvär (intensiv sveda, smärta, ljuskänslighet, synpåverkan) fortsätt att spola och kontakta/ uppsök sjukhus eller läkare.

Vid förtäring:

FRAMKALLA INTE KRÄKNING. Aspirationsrisk föreligger, eftersom det kan komma ned i lungorna och orsaka kemisk lunginflammation. Ge om möjligt grädde eller i annat fall ett par glas mjölk eller vatten om den skadade är vid fullt medvetande. Kontakta läkare.

4. ÅTGÄRDER VID FÖRSTA HJÄLPEN

4.2 De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda:

Symptom & Effekter:

Se avsnitt 11 för mer detaljerad information om hälsoeffekter och symptom.

Effekter:

Inandning: Kan ge sveda i näsa och svalg, hosta och yrsel, huvudvärk och trötthet samt illamående. Vid höga halter: hjärtklappning, risk för njurpåverkan (äggvita i urinen) och blåskatarr med sveda vid urinering samt medvetlöshet.

Hudkontakt: Avfettar huden, vilket kan ge hudsprickor och rodnad. Långvarig eller upprepad kontakt kan orsaka eksem. Ämnet tas upp genom huden och kan vid omfattande hudkontakt ge liknande besvär som vid inandning.

Ögonkontakt: Intensiv smärta.

Förtäring: Kan ge illamående, kräkningar, diarré och andningsbesvär. Redan små mängder av produkten kan orsaka kemisk lunginflammation om den i samband med förtäring eller kräkning dras ned i lungorna. Kemisk lunginflammation kan uppkomma inom ett dygn och kan medföra livsfara.

4.3 Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs:

Behandling:

Behandlas symptomatiskt. Se till att medicinsk personal vet vilket ämne det rör sig om och att de vidtar nödvändiga skyddsåtgärder. Framkalla ej kräkning. Kontrollera hjärtat- risk för hjärtarytmi. Ge ej adrenalin, efedrin eller liknande. Ökar hjärtats känslighet för katekolaminer.

5. BRANDBEKÄMPNINGÅTGÄRDER

5.1 Släckmedel:

Lämpliga släckmedel:

Skum, koldioxid eller pulver.

Olämpliga släckmedel:

Vatten, skum med miljöfarliga ämnen.

5.2 Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra:

Särskilda risker vid brandbekämpning:

Undvik inandning av rökgaser. Ångorna är tyngre än luft och kan sprida sig längs marken. Ångorna kan bilda explosiv blandning med luft och antändas av t ex statisk elektricitet.

5.3 Råd till brandbekämpningspersonal:

Särskild skyddsutrustning för brandbekämpningspersonal:

Vid brandsläckning skall fullständig skyddsutrustning och friskluftsapparat användas.

Ytterligare information:

Utrym närområdet. Kyl brandutsatta ytor med vatten. Avlägsna annat brännbart material. Släck endast mindre brand på egen hand. Undvik att släckvatten når vatten eller avlopp. Vidta åtgärder för att omhänderta släckvatten.

6. ÅTGÄRDER VID OAVSIKTLIGA UTSLÄPP

6.1 Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer:

Använd personlig skyddsutrustning enligt punkt 8. Stoppa läckage endast om det kan ske utan risk. Beträd förorenat område under stor försiktighet. Ventilera ut ev ångor.

6.2 Miljöskyddsåtgärder:

Förhindra utsläpp till vatten och avlopp. Vid större spill i vatten underrätta vattenverk alternativt reningsverk. Vid spill som medför risk för miljöskada underrätta kommunens miljöskyddsförvaltning och/eller länsstyrelsens miljövårdsenhet.

6.3 Metoder och material för inneslutning och sanering:

Större utsläpp vallas in med jord, sand eller annat inert material. Mindre mängd spill sugs lämpligen upp med t ex vermikulit, torr sand eller annat inert material för kemikalieutsläpp. Uppsamlat material utgör farligt avfall.

6.4 Hänvisning till andra avsnitt:

Kontaktinformation vid nödsituation (se avsnitt 1), Personlig skyddsutrustning (se avsnitt 8), Avfallshantering (se avsnitt 13).

7. HANTERING OCH LAGRING

7.1 Försiktighetsmått för säker hantering:

Råd för säker hantering:

Vidtag åtgärder mot statisk elektricitet. Avlägsna antändningskällor. Hantera ej i närheten av varma ytor eller utrustning som kan generera flammor eller gnistor. Håll eller pumpa aldrig med fri stråle från hög höjd p g a risk för bildande av statisk elektricitet. Använd punktutsug nära utsläppskällor i tillverkningsprocesser m m. Använd mekanisk ventilation i trånga utrymmen. När ventilationsutrustning används skall den vara explosionsskyddad.

Åtgärder beträffande hygien:

Beakta allmänna hygienåtgärder vid kontakt med kemiska ämnen. Kvävningrisk föreligger i lågt liggande utrymmen om ångor ansamlas. Kontrollera att det hygieniska gränsvärdet inte överskrids. Nöddusch och möjlighet till ögonspolning skall finnas på arbetsplatsen.

7.2 Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet:

Krav på lagerutrymmen och behållare:

Lagra i originalbehållare på torr, väl ventilerad plats (ej över rumstemperatur). Lagras i cistern eller lager lämpligt för brandfarliga vätskor. Behållare förvaras väl tillsluten då produkten ej används. Behållare och kopplingar skall jordas.

Råd för skydd mot brand och explosion:

Produkten är brandfarlig (Brandklass 2b). Avlägsna eventuella antändningskällor.

Ytterligare information om lagringsförhållanden:

Skyddas från värme, gnistor och öppen eld. Förvaras åtskilt från mat, dryck och djurfoder.

7. HANTERING OCH LAGRING

7.3 Specifik slutanvändning

Specifika användningsområden:

Ingen information tillgänglig.

8. BEGRÄNSNING AV EXPONERINGEN/ PERSONLIGT SKYDD

8.1 Kontrollparametrar:

Gränsvärden:

Namn: Terpentin
25 ppm, 150 mg/m³ (NGV)
50 ppm, 300 mg/m³ (TGV)

(Nationella hygieniska gränsvärden, AFS 2011:18)

8.2 Begränsning av exponeringen:

Tekniska åtgärder:

Se skyddsåtgärderna uppräknade under avsnitten 7 och 8.

Personlig skyddsutrustning:

Andningsskydd: Andningsskydd med gasfilter A (brun) eller andningsapparat kan behövas.

Handskydd: Använd skyddshandskar av t ex butylgummi eller neopren.

Ögonskydd: Vid risk för direktkontakt eller stänk skall ögonskydd användas.

Hud- och kroppsskydd: Skyddskläder efter behov.

Begränsning av miljöexponeringen:

Spola inte ut i ytvatten eller avloppssystem.

9. FYSIKALISKA OCH KEMISKA EGENSKAPER

9.1 Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper:

<i>Form:</i>	Vätska
<i>Färg:</i>	Färglös
<i>Lukt:</i>	Typisk
<i>Lukttröskel:</i>	Ingen tillgänglig data
<i>pH-värde:</i>	Ingen tillgänglig data
<i>Smältpunkt/frys punkt:</i>	ca -50 °C
<i>Initial kokpunkt och kokpunktsintervall:</i>	150-180 °C
<i>Flampunkt:</i>	35 °C
<i>Avdunstningshastighet:</i>	Ingen tillgänglig data
<i>Brandfarlighet (fast form/gas):</i>	Ingen tillgänglig data
<i>Övre/undre brännbarhetsgräns eller explosionsgräns:</i>	0.8-6 % (v/v)
<i>Ångtryck:</i>	0,67 kPa (20 °C)
<i>Ångdensitet:</i>	Ingen tillgänglig data
<i>Relativ densitet:</i>	0.86 g/cm ³ (15 °C)
<i>Löslighet:</i>	Olöslig i vatten, löslig och blandbar med flera organiska lösningsmedel
<i>Fördelningskoefficient:</i>	ca 4
<i>n-oktanol/vatten:</i>	
<i>Självantändningstemperatur:</i>	150-180 °C
<i>Sönderfallstemperatur:</i>	Ingen tillgänglig data
<i>Viskositet:</i>	Ingen tillgänglig data
<i>Explosiva egenskaper:</i>	Ingen tillgänglig data
<i>Oxiderande egenskaper:</i>	Ingen tillgänglig data

9.2 Annan information

Ingen ytterligare information är tillgänglig.

10. STABILITET OCH REAKTIVITET

10.1 Reaktivitet:

Stabil vid rekommenderade lagringsförhållanden.

10.2 Kemisk stabilitet:

Stabil vid normala förhållanden.

10.3 Risken för farliga reaktioner:

Inga kända.

10.4 Förhållanden som ska undvikas:

Statisk elektricitet, värme och gnistbildning. Kontakt med starka oxidationsmedel.

10. STABILITET OCH REAKTIVITET

10.5 Oförenliga material:

Kan skada packningar, lackerade och målade ytor, skyddande och tätande fettbeläggningar, material av naturgummi och vissa syntetmaterial.

10.6 Farliga sönderdelningsprodukter:

Inga kända.

11. TOXIKOLOGISK INFORMATION

11.1 Information om de toxikologiska effekterna:

Akut toxicitet:

LD₅₀, oralt, råtta: > 1 400 mg/kg

LC₅₀, inhal, mus, 6 h: 1 600 ppm

Inandning: Kan ge sveda i näsa och svalg, hosta, yrsel, huvudvärk och trötthet samt illamående. Vid höga halter hjärtklappning, risk för njurpåverkan (äggvita i urinen) och blåskatarr med sveda vid urinering samt medvetlöshet.

Förtäring: Kan ge illamående, kräkningar, diarré och andningsbesvär. Redan små mängder av produkten kan orsaka kemisk lunginflammation om den i samband med förtäring eller kräkning dras ned i lungorna. Kemisk lunginflammation kan uppkomma inom ett dygn och kan medföra livsfara.

Irritation och frätning:

Inandning: Orsakar irritation i andningsvägarna.

Hud: Avfettar huden, vilket kan ge hudsprickor och rodnad. Långvarig och upprepad kontakt kan orsaka eksem. Ämnet tas upp genom huden och kan vid omfattande hudkontakt ge liknande besvär som vid inandning.

Ögon: Ger intensiv smärta. Orsakar allvarlig irritation.

Allergiframkallande egenskaper:

Kan orsaka allergisk hudreaktion.

Cancerogenitet:

Inga kända carcinogena effekter.

Mutagenitet:

Inga kända mutagena effekter.

Reproduktionstoxicitet:

Inga kända reproduktionstoxiska effekter.

Teratogenitet:

Inga kända teratogena effekter.

Specifik organtoxicitet, enkel exponering (STOT SE):

Ej förväntad.

Specifik organtoxicitet, upprepad exponering (STOT RE):

Ej förväntad.

11. TOXIKOLOGISK INFORMATION

Fara vid aspiration:

Lunginflammation kan tillkomma efter några timmar till ett dygn, om ämnet vid förtäring eller kräkning, dragits ned i luftvägarna. Redan några milliliter i lungorna kan orsaka lunginflammation.

12. EKOLOGISK INFORMATION

12.1 Toxicitet:

Giftigt för vattenlevande organismer med långtidseffekter.

LC₅₀, fisk, 96 h: 1-10 mg/l

12.2 Persistens och nedbrytbarhet:

Ej biologiskt lättnedbrytbar.

12.3 Bioackumuleringsförmåga:

Produkten har log Pow = 4, vilket medför att bioackumulering kan förväntas.

12.4 Rörligheten i jord:

Ej vattenlöslig. Binder till jordpartiklar. Viss rörlighet i jord förväntas.

12.5 Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen:

Krävs inte.

12.6 Andra skadliga effekter

Vid eventuella utsläpp kan produkten bilda en hinna på vattenytan. Hinnan kan fysiskt skada vattenlevande organismer och minska syreomsättningen. Produkten får inte släppas ut till kommunalt avloppsnät då det finns risk för störningar på reningsverket.

13. AVFALLSHANTERING

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder:

Möjlig avfallskod är 08 01 11: Färg- och lackavfall som innehåller organiska lösningsmedel eller andra farliga ämnen. Se SFS 2011:927 "Avfallsförordningen". Avfallskod för helt tömd metallförpackning: 15 01 04. Ej tömd förpackning hanteras som farligt avfall med avfallskod : 15 01 10 "Förpackningar som innehåller rester av eller som är förorenade av farliga ämnen".

14. TRANSPORTINFORMATION

14.1 UN-nummer: 1299

14.2 Officiell transportbenämning: Terpentin

14.3 Faroklass för transport: 3

14.4 Förpackningsgrupp: III

14.5 Miljöfaror: Ja

14. TRANSPORTINFORMATION

14.6 Särskilda försiktighetsåtgärder:

ADR: Faronr: 30; Tunnelrestriktioner: (D/E)

IMDG: F-E, S-D

14.7 Bulktransport enligt bilaga II till MARPOL 73/78 och IBC-koden: Ej aktuellt

15. GÄLLANDE FÖRESKRIFTER

15.1 Föreskrifter/ lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö:

CLP-förordningen (1272/2008): Balsamterpentin som säljs till allmänheten ska ha barnskyddande förslutning och kännbar varningsmärkning.

Seveso: Kategori 9: Miljöfarliga ämnen (R51/53).

15.2 Kemikaliesäkerhetsbedömning: Ingen information.

16. ANNAN INFORMATION

Uppgifterna i detta säkerhetsdatablad anses som korrekta enligt dagens kunskaper och erfarenhet men någon försäkran kan inte lämnas att informationen är fullständig. Det är därför i användarens eget intresse att klargöra om informationen är tillräcklig för det ändamål för vilket produkten ska användas.

Källor vid utarbetande av SDB:

- Leverantörs SDB
- CLP-förordningen (1272/2008)
- SFS 2011:927 "Avfallsförordningen"
- AFS 2011:18 "Hygieniska gränsvärden och åtgärder mot luftföroreningar"

Nytt omarbetat SDB som ersätter version 14-12-11

Nya uppgifter/ ändringar i punkt 2

Förklaring av faroangivelser i avsnitt 2:

H226	Brandfarlig vätska och ånga.
H302+312+	Skadligt vid förtäring, hudkontakt eller inandning.
H315	Irriterar huden.
H319	Orsakar allvarlig ögonirritation.
H317	Kan orsaka allergisk hudreaktion.
H411	Giftigt för vattenlevande organismer med långtidseffekter.
H304	Kan vara dödligt vid förtäring om det kommer ner i luftvägarna.